

Socialdemokraterna

Socialdemokraternas förslag till Budget 2024 och flerårsplan 2025–2026

➤ Barnen och medborgare i behov av omsorg ska inte betala krisen!

Sverige behöver en regering som tar ansvar för välfärden genom att räkna upp de generella statsbidragen med kostnadsökningarna och pensionsskulden. I stället ser vi högerstyren som välkomnar krisen som ett tillfälle att skära i välfärden. Vi Socialdemokrater ser att skattehöjningar på kommunal nivå drabbar vanligt folk mest, i synnerhet i rådande konjunktur. Kommunen måste i möjligaste mån undvika att kompensera skatteuttaget där regeringen brister i ansvarstagande. För att öka intäkterna på kommunal nivå måste vi bli bättre på att matcha arbetslösa med den kompetensbrist som finns. Kristianstads kommun måste satsa mer förebyggande i skola och föreningsliv för att varje ung människa ska växa upp till en ansvarstagande samhällsmedborgare. Vi måste bli bättre på att ställa om samhället till hållbarhet för att inte skjuta över problemen på kommande generationer. Kristianstads kommun måste också bli en betydligt attraktivare kommun för företagare och verksamheter som skapar sysselsättning. Vi behöver också uppvärdera medarbetarskapet betydligt eftersom god kvalitet i välfärden utgörs av varje medarbetares enskilda möte med medborgaren. Kommunala arbetsplatsers höga sjuktal är ett fruktansvärt slöseri med medarbetare och ligger på en oacceptabel nivå.

Välfärd i form av skola, omsorg och ett rikt förenings- och kulturliv ska utjämna skillnader och utgå från människors behov. Den ska vara demokratiskt kontrollerad och ta vara på välfärdsarbetarnas kompetens. Byråkrati och administration ska minimeras. Idéburna verksamheter kan bidra till välfärden men marknadsexperiment och jakten på vinstutdelning hör inte hemma här. Tillitsbaserad styrning ska stärkas och utvecklas. Välfärden ska alltid organiseras och fördelas utifrån behov.

Vi Socialdemokrater utgår från alla människors lika värde och rätt och vill skapa ett jämlikt samhälle där alla – inte bara några – kan känna frihet, trygghet och framtidstro. Kristianstads kommun har många fördelar men vi kan bli bättre. Det behövs ett starkt politiskt ledarskap som bygger vår värdegrund med en vision om ett starkt gemensamt samhällsbygge. Hållbarhetsmålen i Agenda 2030 om ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet är viktiga verktyg för att nå vår framtidsvision.

Rätten att försörja sig är grundläggande för vårt välfärdssamhälle och därför är jobben och skapandet av fler jobb och aktiva insatser mot arbetslöshet prioriterat. Det är den enskilt viktigaste insatsen för att öka jämlikheten. Välfärden ska gå att lita på, och den ska hålla hög kvalitet och finnas när vi behöver den. När människor är trygga växer också friheten. Sammanhållningen måste öka, men det görs inte genom skattesänkningar, avgifts- och taxehöjningar, nedskärningar och sänkta löner – eller för den delen genom att ställa grupper mot varandra. I stället ska vi minska klyftorna, bryta segregationen och bekämpa brottsligheten.

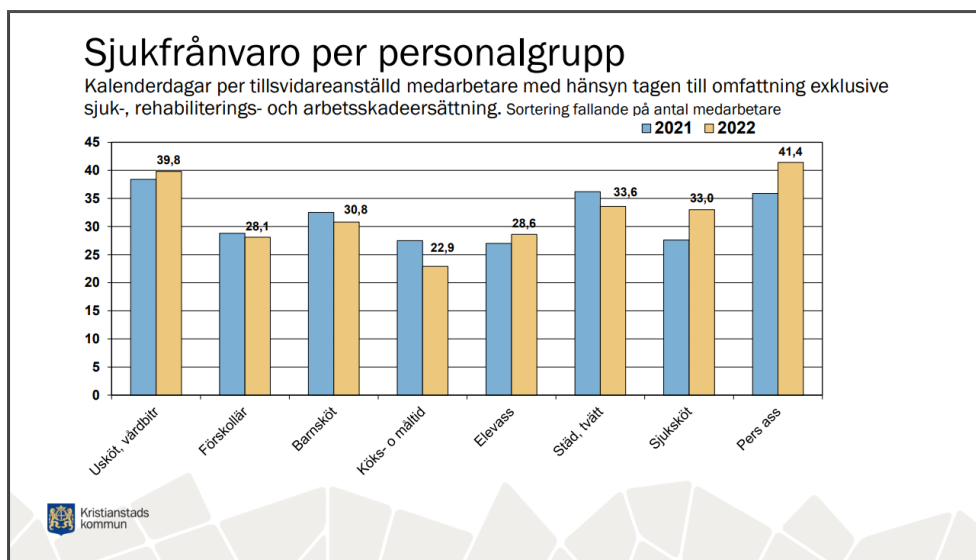
Vi vill att Kristianstads kommun tar täten och går före andra kommuner i sitt utvecklingsarbete – för trygghet, ett gott liv, en stark arbetsmarknad, en god utbildning och ett aktivt miljöarbete. Ett Socialdemokratiskt styrt Kristianstads kommun har höga ambitioner och tar plats i täten.

Nordöstra Skåne utgör en stark tillväxtregion och tillsammans skapar vi det samhälle som vi vill leva i. Kristianstads kommun utgör motorn för utveckling och samarbetskapande. Vi behöver ett gemensamt samhällsbygge, där var och en är med och bidrar och känner ansvar för vårt lands utveckling och framtid. Med en sådan uttalad roll kan vi bidra till ett Sverige som håller ihop och kommunens invånare får ta del av samarbetsvinsterna.

➤ **Goda arbetsplatser lägger grunden för goda möten med medborgarna!**

Välfärdens arbetsplatser ska vara friska arbetsplatser och medarbetarskapet behöver uppvärderas. Medarbetarna är kommunens värdefullaste resurs och kvalitet i välfärden uppstår i mötet mellan den anställde och kommuninvånaren. Det är hur det mötet sker och innehållet i det som avgör kvaliteten i välfärden. Avgörande för goda möten med kvalitet är att de anställda har verktyg och förutsättningar för att ge goda möten. Det kräver en god arbetsmiljö och en hög grad av delaktighet i arbetets planering och genomförande.

Det görs en hel del insatser i arbetet för en god arbetsmiljö men sjukfrånvaron är alldeles för hög. Kommunen måste stärka arbetet för goda arbetsmiljöer och den anställde måste få de förutsättningar som krävs för att kunna genomföra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt. Arbetet ska man bli frisk av, inte sjuk. Arbetet som friskfaktor är en avgörande fråga för kommunen som arbetsgivare!

De anställda har ett tufft uppdrag som förpliktigar. Åtagandet mot medborgarna kommer alltid i första hand, att leverera en hög kvalitet. Socialdemokraterna i Kristianstad har som mål att personalen ska arbeta i en trygg och utvecklande organisation, som föregår med gott exempel och satsar på sin personal. Sjukfrånvaron hos medarbetare som arbetar nära medborgarna är oacceptabelt hög och har ökat markant med de senaste årens nedskärningar. Tidiga insatser och god kontakt även vid kort sjukfrånvaro är en god grund för att förebygga allvarigare sjukfrånvaro. Friskvårdssatser ska vara en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet!

Det krävs en ökad personaltäthet med fler nya och bestående kollegor. Att skapa en arbetssituation som bygger på kontinuitet och stabilitet ger motiverad personal, som tar ansvar och deltar i utvecklings-arbete. Som ett led i att öka heltidsviljan och stärka verksamheten behöver möjligheter till kompetens-utveckling underlättas och främjas för att skapa ett lärande arbetssätt. Det är nödvändigt att fortsätta arbetet med att utjämna osakliga löneklyftor och samverka med fackförbunden ska ständigt leva och prioriteras högt. Villkoren i arbetslivet ska vara lika för kvinnor som män, för unga som äldre, för svenskfödda som för de som är födda i ett annat land eller för personer med funktionsvariationer. Mångas erfarenheter blir allas erfarenheter och det skapar dynamik och utveckling. Samarbeten med kommunen skall kräva anställningstrygghet och tillämpningsbara kollektivavtal, för personal som utför arbete åt kommunen eller i samarbete med kommunen

Kristianstads kommun skall vara vägvisande gällande att full sysselsättning är möjlig, även i vår arbetsmarknadsregion. Att vara fler som arbetar och bidrar är den främsta lösningen på samhällsbyggets kostnader. En hög grad av effektiv hushållning med skattemedel är lika avgörande. Att satsa och äga gemensamt skapar tillgångar som fungerar som verktyg för finansiering framåt, vid investeringsbehov eller prövningar, men vi ska långsiktigt säkerställa en beredskap för verksamheten och viktiga investeringar. Det är angeläget att, över en konjunkturcykel, säkerställa ett resultat i balans. Utifrån rådande konjunktur och de senaste årens stora överskott budgeteras för ett nollresultat men vi väljer också att ta ut de passiva pengar som står i Kristianstads kommunföretag vilket motsvarar 35 redan skattade miljoner som inte har bäring i bolagens verksamhet varken 2023 eller 2024. Socialdemokraterna har vid flera tillfällen adresserat att Kommunkoncernen skall förändra inriktningsdirektiven i syfte att de kommunala bolagen inte skall höja taxor på ett sätt som kan bidra till ökad inflation under året 2023, något som stadigvarande driftsfinansiering via utdelningskrav från bolagen riskerar att skapa.

➤ **Digitaliseringen kan frigöra resurser från administrationen**

Digitalisering ska ge antingen lägre utgifter och/eller förbättrad service. Genom digitalisering och e-tjänster kan administrativa resurser frigöras och ge personlig och ökad service till medborgarna. Ett prioriterat mål i Kristianstads digitala färdplan är åtgärder för att överbrygga den digitala klyftan. Digidel, som avslutades tidigare i år, var organiserad med folkbiblioteken och vi tror att biblioteken har en central roll för att nå medborgare oavsett ålder som är i behov av stöd för inte bli utestängda från sina demokratiska rättigheter och möjligheter i vårt alltmer digitaliserade samhälle.

➤ **God samverkan med närings- och föreningslivet - bygga, vårda och serva relationer i varje del och plats av kommunens uppdrag.**

Varje del av närings- och föreningslivet bidrar till den helhet som utgör Kristianstads kommun. Naturupplevelser och föreningsliv ger liv åt landsbygden och möjligheterna för företagsetablering och arbetstillfällen är många om kommunen jobbar målinriktat och marknadsförande med fokus på framtidens gröna arbetsmarknad och bygdens goda livskvalitet.

Den vackra naturen tillsammans med en välfungerande och framtidsinriktad service ska känneteckna vår kommun. Kristianstad är i stort behov av en sammanhållen servicefunktion som möjliggör företagsetableringar och arbetsintensiva arbetsplatser. För att nå dit behöver kommunen dra fördelarna av vår geografi, bistå med enkel mobilitet och erbjuda en förstklassig byggprocess. Parallellt behövs innovation- och utvecklingskompetens, gröna industrisamarbeten, tillgänglig verksamhetsmark och lättillgängliga kommunikationer mellan stadspuls och naturupplevelse. Detta tillsammans med en hållbar miljöprofil och genomförandet av Socialdemokraternas "Målbild för energi" säkrar vår geografiska attraktivitet.

Även för den som vill etablera sig i någon av de unika boendemiljöerna, i varje basort eller annat smultronställe som kommunen kan erbjuda, måste processen kännas välkomnande, professionell och i tid. Kristianstad kan marknadsföra sin vackra bygd och långa kust bättre. Likaså är stadens närhet till vatten och våra vackra boulevarder helt unika. Varje attraktiv dimension av Kristianstads kommun som destination behöver marknadsföras för att stärka turismnäringen och i förlängningen bidra till ökad inflyttning. För ett gott näringslivsklimat och en attraktiv kommun krävs förutsägbarhet gällande kostnadsutveckling samt långsiktiga väl förankrade politiska överenskommelser. Som exempel för överenskommelser kan behovet av en utvecklingsplan för vatten- och avloppstaxan nämnas.

➤ **Stadsutveckling Näsby och centrala Kristianstad - investeringar för att möta framtiden**

Näsby är en centrumnära stadsdel och utgör en viktig del av innerstaden. Det utvecklingsarbete som pågår behöver fortsätta och kräver en investeringspost för att ge utväxling för de personella resurser som håller samman stadsutvecklingsarbetet. Detta utöver pågående delar i driftsbudgeten. På samma sätt behöver det fördjupade arbetet kring morgondagens centrum ta stora kliv framåt och börja förverkligas. Barbackaområdet behöver omgestaltas och svetsas ihop med Tivoliparken. Norra delen av centrum behöver gestaltas mot en helhet där Rättscentrum och kommande etableringar bidrar till att lyfta stadens historia. Det utredningsarbete som ingått i trafikplanen sedan 2019 behöver färdigställas och gång och cykelstråken i centrala staden måste byggas ihop och erbjuda en sömlös mobilitet för gående och cyklande, som fungerar och kompletterar bil- och kollektivtrafikresande. Den Socialdemokratiska visionen är en stad som är lättillgänglig, trygg och fylld med sevärdheter, kultur, handel och nöjen. Innerstaden skall utgöra en samlad enhet där rörelse mellan såväl Näsby och Hammar, som mellan Öllsjö och Österäng känns naturlig och stadsdelarna är sammankopplade med såväl kollektivtrafik som säkra och tidseffektiva cykelvägar. Såväl stad som land ska känna närhet till stadspulsen och bättre förutsättningar för kollektivtrafiken, parkerings- och mobilitetsområden behöver möjliggöras vid stadens infartsleder. Plan- och projekteringsarbetet för Naturumparkeringen, Norra centrum, Söder och Hammar behöver påbörjas och framtagna visioner förverkligas där plan- och utredningsuppdragen övergår till byggfas snarast möjligt. Inte minst nu när konjunkturen viker ska samhället satsa för framtiden!

Budgeterat resultat för 2024 (mnkr)	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	310,1
Förändrad lön inkl. löneöversyn	-144,4
Avskrivningar	-2,2
Fastighetsförändringar	-8,0
Volymkompensation enligt resursfördelningsmodell	-0,9
Anslag för senare fördelning	-14,4
Exploateringsintäkter	0,0
Pensionskostnader	-99,0
Finansnetto	-32,0
Övriga finansposter	-10,3
Tillfälliga prioriteringar	1,0
Delsumma	60,6
Resultatmål 0 %	0,0
Utdelning Kristianstads kommunföretag AB, KKF	35,0
Effektivisering administration	-5,0
Delsumma, tillgängligt utrymme	100,6
Prioriteringar/ramförstärkningar	-100,6
Summa	0,0

Ramförstärkning och satsningar för 2024 (mnkr)	
Omsorgsnämnden	36,0
Utveckling och volymökning för verksamheter	12,0
Nytt vård- och omsorgsboende samt nya dagliga verksamheter	10,0
Utbildningssatsning, för att slutföra äldreomsorgslyftet	11,0
Insatser för ökade frisktal (4 sjukdagar = 5 mnkr)	3,0
Barn- och utbildningsnämnden	19,0
Extra studietid	8,0
Elever i behov av särskilt stöd	5,0
Digitala samarbetsverktyg	2,0
Elevhälsa	3,0
Insatser för ökade frisktal	1,0
Arbete och välfärdsnämnden	7,0
Jobboffensiva insatser	10,0
Verksamhetsutökning färre externt placerade ungdomar (motsvarande Bokvillan)	-3,0

Forts ramförstärkning och satsningar för 2024 (mnkr)	
Kultur- och fritidsnämnden	3,1
Större investeringsbidrag till föreningar	1,0
Barn och unga	0,6
Musik i Syd	0,5
Bibliotekssatsning	0,5
Digitalt deltagande – överbrygga digitalt utanförskap	0,5
Kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret	4,8
Levande stadskärna	2,5
Ökad basfinansiering Krinova	0,5
Förbättrad samhällsbyggnadsprocess	1,5
Utredning gångbro, järnvägen - norra kanalen	0,3
Räddningsnämnden	1,5
Riskhantering - civilberedskapsorganisationen	1,0
Avd för Skydd Och Säkerhet	0,5
Tekniska nämnden	2,0
Volymförändringar och indexhöjningar	1,0
Utredning energipositiva samarbeten	0,3
Hälsoträdgården pedagogisk organisation	0,7
Byggnadsnämnden	1,0
Tillsyn, ärendebalans	1,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,1
E-arkiv	0,1
Kommunövergripande (delegerat KLK från KF)	26,1
Strategisk färdplan: målområde trygghet	3,7
Strategisk färdplan, målområde arbetsmarknad	3,0
Kompensation för ökade livsmedelspriser	10,0
Marknadsföringsbidrag	0,3
Trygghetssatsningar – civilt försvar	3,0
Utökat målområde barn och ungas trygghet	3,0
Insatser för höjt näringslivsindex	1,0
Möjliggör cykelleasing för kommunens anställda	0,1
Marknadsföring Badriket	2,0
Summa:	100,6

Investeringsbudget utöver Majoritetens budgetförslag

Tilläggsförslaget innehåller följande:

- Av barn- och utbildningsnämnden beslutad gymnasieorganisation
- Resurser för att verkställa beslutade åtgärdsplaner
- Insatser som av tekniska förvaltningen bedömts som så akuta att ett uppskjutande kan ses som kapitalförstöring och leda till en betydligt kostsammare investeringsinsats längre fram.

Alla belopp i mkr	Totalkalkyl projekt	2024	2025	2026	2027
Näsby stadsutveckling		5,0			
GC-infrastruktur utredningsåtgärd trafikplan		1,5			
Summa kommunstyrelsen		6,5			
Gy-utredning Galleria Boulevard	396,0	5,0	175,0	185,0	31,0
Gy-utredning Norra Åsum	129,0		5,0	104,0	20,0
Summa BUN	525,0	5,0	180,0	289,0	51,0
Park- och Lekplatsprogrammet		1,0	1,0	1,0	1,0
Park- och stadsmiljöförnyelse (grönplan)		1,5	1,5	1,5	1,5
Genomförande av Trafikplan		2,0			
Asfaltsbeläggningsplan		5,0	5,0	5,0	
Belysningsplan, landsbygd		5,0	5,0	5,0	
Fastighetsunderhåll reinvestering		9,0			
Miljö- och energieffektivisering		5,0			
Summa TN		28,5	12,5	12,5	2,5
Total summa		40,0	192,5	301,5	53,5

Kommunfullmäktige föreslås besluta:

- Fastställa ett mål om nollresultat för 2024.
- Att överföra **35,0 mkr** av överskjutande eget kapital i KKF till driftsbudgeten.
- Att fastställa en total investeringsbudget på **1 049 098 tkr**.
- Se över den administrativa överbyggnaden för förvaltningarna i Rådhuset och Östra kommunhuset, för ökad samverkan mellan förvaltningarna, digitalisering och effektivare upphandlingar med utgångspunkt från föreslagna prioriteringar ska resultera i en effektivisering på **5,0 mnkr**.
- Fokus på arbetsmiljöåtgärder för hälsosamma arbetsplatser. Goda arbetsplatser lägger grunden för goda möten med medborgarna.
- Barnen och medborgare i behov av omsorg ska inte betala krisen, säkra och stärk resurserna till skolan och omsorgen.
- Stärk ambitionsnivån för arbetsmarknadsåtgärder och utbildningsinsatser för vuxna. De är vägen till arbete och gör det möjligt att växa eller växla under hela arbetslivet för att kunna möta förändrade kompetenskrav.
- Utveckla samverkan och relationer tillsammans med näringslivet och arbeta aktivt med att rekrytera nyetableringar för ett förbättrat företagsklimat. 2025 ska vi ha förbättrat oss 100 placeringar jämfört med 2023.
- Stärka arbetet för ett tryggt Kristianstad i samverkan med föreningslivet, där förebyggande insatser riktade till unga står i fokus.
- Stärk samarbetet med Musik i Syd och Unga Musik i Syd.
- Arbeta för att stärka och utveckla miljö- och klimatarbetet, med Agenda 2030 som utgångspunkt, där Biosfärområde Kristianstads Vattenrikes uppdrag som modellområde för hållbar utveckling ska spela en viktig roll.
- Att Kommunstyrelsen ger i uppdrag om en extern genomlysning av samhällsbyggnadsprocessen blir underlag i framtagandet av en handlingsplan för ett attraktivare Kristianstad.
- Fortsatt arbete med att stärka Krinovas utveckling, för innovationer och grön och hållbar tillväxt. Krinovas roll lokalt och i Skåne, för innovationer inom livsmedelsområdet bidrar till näringslivsutvecklingen och vi vill växla upp ytterligare genom ökad basfinansiering.

Kristianstad 2023-05-30

För den Socialdemokratiska kommunstyrelsegruppen

Ulrika Tollgren (S)

Martin Hallingström Skoglund (S)